

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírás

Az orgona a hangszerek királynője. Minden orgona önálló egyéniség, méreteiben, felépítésében, hangzásában egyedi. Léteznek hordozható, felállítható, portaív orgonák, ezek nagyjából hűtor méretű hangszerek, de a hangversenytermi és templomi orgonák akár épületnyi monstorumok is lehetnek. Közös bennük az, hogy különböző nagyságú és hangolású sípok sorozatait tartalmazzák, melyek megszólaltatásához a levegőt az emberi tüdő helyett lábfűjtató - ez lehet ék-, vagy párhuzam merítő fűvó - vagy elektromos ventilátor szolgáltatja, nyomását a tartályfűvó állandósítja.

Mezőberény II. Kerületi Evangélikus Egyházközség templomának nagy ékessége a 28 regiszteres orgona. A templom az 1793-1797 közötti években épült. Építője Früntz Pumberger nagyváradi kőművesmester. A templomot 1797 Advent első vasárnapján szentelték fel. A 28 regiszteres orgonát 1856-ban Saskó Márton brezovai orgonaépítő mester készítette, és 1862-ben szentelték fel. Két manuálján és pedálján összesen 28 regiszter szól. Teljesen mechanikus szerkezetűt és sípművét, szinte érintetlenül hagyták az építés óta.

Az orgona jól harmonizál a templommal is, mert azon sem változtattak szinte semmit, amióta felszentelték. Nagyjavítást 1998-ban kapott utoljára.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A mezőberényi 28 regiszteres orgona több mint 150 éve szolgálja a gyülekezetet és a hallgatóságát, ezt a neves orgonaművész is alátámasztja. A felújított templomban, több mint tíz éve már, évente kétszer – Pünkösdkor és Adventkor – orgonahangversenyt tartanak, Kalocsai Károly orgonaművész közreműködésével.

Ritkaság számba megy, hogy, eredeti állapotában maradt fenn, és még mindig ilyen tisztán szól, ezért értékes kulturális örökség. Az orgona városunk egyik nagy kincse, mivel országos szinten, ilyen teljesen mechanikus szerkezetű és sípművű orgona nagyon kevés található, ezért javasoljuk a Települési és a Megyei Értéktárba is.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Mezőberény II. ker. - Magyarországi Evangélikus Egyház
mezobereny2.lutheran.hu/

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

Mezőberény II. ker. - Magyarországi Evangélikus Egyház
mezobereny2.lutheran.hu/